

รายงานผลการวิจัย

เรื่องการศึกษาและติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบมีส่วนร่วม
กรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว**

A STUDY AND FOLLOW UP STUDIES OF ORGANIZING
PARTICIPATIVE TEACHING LEARNING ACTIVITIES : A CASE STUDY
OF SCHOOL UNDER THE OFFICE OF SRAKAEW PROVINCIAL
PRIMARY EDUCATION

ผู้วิจัย

อาจารย์สมสุข สัมมนา*

กศ.ม. (การประถมศึกษา)

ทำการวิจัยเมื่อ พ.ศ.2541

คณะกรรมการที่ปรึกษา

รศ.ดร.ปิยนุช คนฉลาด ประธานกรรมการ

ผศ.ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย กรรมการ

ความเป็นมา

โลกในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้การพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาในยุคนี้ต้องให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน จึงจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดต่าง ๆ จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนนาร่อง

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ก็เป็นจังหวัดหนึ่งที่เข้าร่วมโครงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบมีส่วนร่วมมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 ดังนั้นการศึกษาและติดตามผลการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว จึงมีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่จะนำข้อมูลมาวางแผน พัฒนา และปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนแบบมีส่วนร่วมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ใน 4 ด้านคือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านการสอน ด้านการใช้สื่อการสอน และด้านการสร้างบรรยากาศในการเรียน

* ศึกษาในเขตจังหวัดสระแก้ว

** บทความนี้เป็นงานวิจัยจากวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตของผู้เขียนผู้สนใจสามารถศึกษารายละเอียดได้

2. เพื่อศึกษาเจตคติของครูผู้สอนและเจตคติของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม

เรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสม และเตรียมเครื่องมือการประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการสอนแต่ละครั้ง

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วยครู จำนวน 26 คน และนักเรียน จำนวน 16 คน ของโรงเรียนนำร่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ปี 2541 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (purposive random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบการสังเกตพฤติกรรมการสอน และแบบสอบถามเจตคติของครูและนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนแบบมีส่วนร่วมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว ดังนี้
 - 1.1 ด้านการเตรียมการสอน พบว่า ครูผู้สอนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนมากที่สุดคือการกำหนดกิจกรรมหรือใบงานสำหรับการ

- 1.2 ด้านการสอน พบว่า ครูผู้สอนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนมากที่สุด คือ กระตุ้นให้นักเรียนสรุปข้อคิดเห็นจนความคิดเห็นสมบูรณ์

- 1.3 ด้านการใช้สื่อการสอน พบว่า ครูผู้สอนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนมากที่สุด คือ ใช้สื่อประกอบเพื่อให้นักเรียนได้สรุปความคิดรวบยอด

- 1.4 ด้านการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน พบว่า จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน

2. ครูมีเจตคติทางบวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
3. นักเรียนมีเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

การศึกษาค้นคว้าที่มุ่งหมายจะกำจัดกิเลสตามอุดมคติ
ของพระพุทธเจ้านั้นแหละ
เป็นการศึกษาที่ถูกต้อง สำหรับมนุษย์โดยแท้จริง

(พุทธทาสภิกขุ)